

COMMISSIE VOOR DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU EN DE
MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING

van

WOENSDAG 17 JUNI 2015

Voormiddag

Vraag van mevrouw Valerie Van Peel aan de minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie over "de responsabilisering van OCMW's" (nr.4830)

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, mijn vraag gaat over de responsabilisering van de OCMW's.

De tewerkstelling staat in artikel 60 beschreven als een vorm van maatschappelijke dienstverlening waarbij het OCMW een baan bezorgt aan iemand die uit de arbeidsmarkt is gestapt of gevallen, met als doel deze terug in te schakelen in het stelsel van de sociale zekerheid en in het arbeidsproces. Het OCMW is in dat geval altijd de juridische werkgever. Het centrum kan de persoon in zijn eigen diensten tewerkstellen of ter beschikking stellen van een derde werkgever. Het ontvangt een subsidie van de federale overheid voor de duur van de tewerkstelling en geniet als werkgever van een vrijstelling van werkgeversbijdragen.

Vandaag kunnen OCMW's die extra inzetten op sociale tewerkstelling hiervoor echter onbedoeld de rekening gepresenteerd krijgen.

Ik kan daar uit eigen ervaring over meespreken. Ik ben vorig jaar door mijn eigen jaarrekeningen bij het OCMW nogal geschrokken over de negatieve gevolgen hiervan. Immers, cliënten met een leefloon aan het werk krijgen in de privésector blijft vaak erg moeilijk, waardoor de sociale tewerkstelling meestal in eigen beheer van het OCMW gebeurt.

Dan liggen de kosten die voor het OCMW met deze tewerkstelling gepaard gaan veelal een pak hoger dan de kosten die het OCMW draagt voor cliënten met een leefloon die niet sociaal worden tewerkgesteld, zeker wanneer men in rekening brengt dat niet alle sociale tewerkstellingen tot een goed einde kunnen worden gebracht. Dat is betreurenswaardig, maar wel de realiteit.

Werk is nog steeds de beste garantie tegen armoede. Het zou dan ook logischer zijn mochten OCMW's beter worden aangespoord en ondersteund om in te zetten op activering van personen met een leefloon en daarvan dus geen nadelen ondervinden. Dat is wel wat wij allemaal willen, denk ik.

Ik weet dat de bevoegdheid voor artikel 60 met de zesde staatshervorming aan de Gewesten is overgedragen, maar de financiering gebeurt nog altijd via de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

In het regeerakkoord staat ook een duidelijke passage over de responsabilisering van OCMW's: "De regering onderzoekt hoe ze de OCMW's via positieve prikkels beter kan aansporen met het oog op een verhoogde inspanning en daaruit voortvloeiend een grotere doorstroom van leefloners naar duurzaam werk en sociale integratie."

Mijnheer de minister, bent u al een onderzoek opgestart over hoe u dit precies wilt aanpakken? Zo ja, wat is de stand van zaken? Zo nee, wanneer denkt u hiermee te kunnen beginnen?

Welke criteria zult u gebruiken? Welke ondersteuning krijgen de OCMW's die extra op activering inzetten? Welke acties kunnen er eventueel ondernomen worden voor OCMW's die niet of maar beperkt inzetten op activering? Hoe gaat men die responsabiliseren? Hoe zal een evenredige en eerlijke verdeling van subsidiëring in deze worden uitgewerkt?

Minister Willy Borsus:

Mevrouw de voorzitter, collega, zoals u weet en zegt zijn de Gewesten sinds de zesde staatshervorming bevoegd voor socioprofessionele activering. Wat artikel 60, §7, betreft is het inderdaad zo dat de bevoegdheid hierover overgedragen werd aan de Gewesten. Mijn administratie fungeert alleen als uniek betalingsloket, de Gewesten zullen voortaan de inhoudelijke koers van deze maatregel bepalen. Ik hoop met de Gewesten te kunnen overleggen over activering in de interministeriële conferentie Arbeidsmarktbeleid, die op mijn vraag uitgebreid werd naar socioprofessionele en sociale inschakeling.

Als minister van Maatschappelijke Integratie ben ik bevoegd voor sociale activering, een thema waaraan ik veel belang hecht. Sociale activering is erg waardevol om mensen voor wie de stap naar arbeid te groot is, naar zelfredzaamheid te leiden en kan een belangrijke opstap vormen naar een socioprofessionele activering.

Met de socioprofessionele vrijstelling en het geïndividualiseerde project voor maatschappelijke integratie (GPMI) heb ik twee instrumenten ter beschikking die ik, zoals bepaald in het regeerakkoord, wens te verbeteren, om ze te kunnen aanwenden om mensen te helpen doorstromen naar duurzaam werk. Ik ondersteun eveneens de OCMW's inzake sociale activering, via de clusterwerking voor de kleinere OCMW's en via de verhoogde staatstoelage voor de grote OCMW's.

Voor de hervorming van zowel de socioprofessionele vrijstelling als het GPMI zijn onderzoekopdrachten opgestart. De bedoeling van beide onderzoeken is beleidsaanbevelingen te verzamelen die toelaten om deze instrumenten meer en beter in te zetten op activering. Het is mijn intentie om deze instrumenten te verbeteren en te bekijken in hoeverre ik het subsidiebeleid inzake sociale activering kan bijsturen, om aan te sluiten bij deze hervorming.

Zoals eveneens voorzien in het regeerakkoord wil ik hierbij een subsidiesysteem ontwikkelen met langeretermijndoelstellingen dat responsabiliserend en resultaatgericht werkt. Ik verwacht de resultaten van deze studies eind dit jaar.

Valerie Van Peel (N-VA):

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Vooraf het einde van uw antwoord was belangrijk. Hoe dit juist moet worden ingevuld om de doorstroming te verbeteren is absoluut een eerste zaak. Ik weet ook wel dat dit onder de Gewesten valt. Zoals u zegt zit het betalingsloket echter hier en daar zit momenteel wel het probleem. Daar heeft men het nadelige gevolg dat OCMW's die heel hard inzetten op activering de rekening betalen.

Ik hoor u aan het einde van uw antwoord wel zeggen dat u in uw subsidiebeleid wat sociale activering betreft toch rekening zult houden met het zinnetje in het regeerakkoord dat echt verwijst naar de responsabilisering van de OCMW's. Ik wacht de resultaten eind dit jaar wel af en ik kom er zeker op terug. Neem wat ik u meegeef nog eens mee want dit is een onbedoeld effect dat een averechtse situatie creëert.